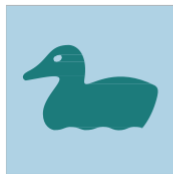

Vård- och omsorgsnämndens
ÅRSBOKSLUT
2019

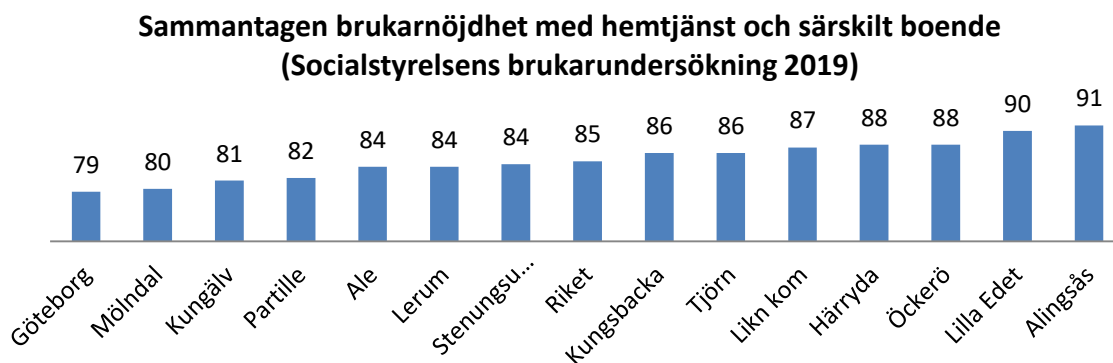

Årsbokslut 2019

Verksamhet

Det gångna året har präglats av utmaningar inom såväl personal som volym och ekonomi. En utmaning är att balansera de ökade behoven inom både äldreomsorgen och funktionsstöd med de ekonomiska resurserna.

Vård- och omsorgsnämnden har under 2019 fortsatt sin strävan mot en god kvalitet i vården och i omsorgen. Under de senaste åren har kvaliteten i verksamheten förbättrats och 2019 svarar 91 procent av målgruppen äldre på särskilt boende samt mottagarna av hemtjänst att de är ganska eller mycket nöjda sammantaget med sitt boende och sin hemtjänst (enligt nedan diagram).

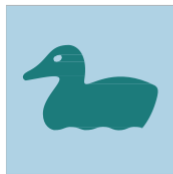

Även brukarundersökningen för funktionsstöd visar hög grad av nöjdhet utifrån brukarnas upplevelse av utförda insatser enligt LSS.

Vidare visar medarbetarenkät 2019 att vård- och omsorgsnämnden har ett mycket högt nöjdmedarbetarindex om 4,0.

Verksamhetens kvalitet ligger i personal med god kompetens och tillgången på sådan är ingen självklarhet längre. Att ta vara på digitaliseringens möjligheter är därför nödvändigt samt se över vilka kompetenser som gör vad i verksamheten. För att tillfredsställa behovet av kompetent och utbildad personal i verksamheten och erbjuda en attraktiv arbetsplats med en god arbetsmiljö krävs ett aktivt arbete från såväl nämnd som kommunledning.

Heltid behöver bli norm i verksamheten och fler behöver arbeta mer för att klara åtaganden utifrån den demografiska utvecklingen. Idag finns i förvaltningen en outnyttjad resurs motsvarande cirka 100 årsarbetare i deltidsarbetande vårdnära personal.

Åtaganden och nyckeltal

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 4

I Alingsås råder god ekonomisk hushållning grundad på effektiv resursanvändning

Indikator: Nettokostnader ska inte öka snabbare än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag

Vård- och omsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att arbeta för att verksamheten ska bli ekonomiskt effektivare genom att nettokostnadsökning ska understiga pris-/löne- och volymförändring.

	LSS			Äldreomsorg		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Nettokostnadsavvikelse	-1,0%	-0,6%	-4,4%	3,8%	2,1%	1,9%

Nyckeltal: Nettokostnadsavvikelse LSS och Äldreomsorg

Den senast presenterade nettokostnadsavvikelse avser 2018 och visar att äldreomsorgen i Alingsås kostar 1,9 % mer än vad som är statistiskt förväntat givet en genomsnittlig ambitionsnivå. För funktionsstöd är motsvarande siffra att verksamheten kostar 4,4 % mindre än vad som är statistiskt förväntat givet en genomsnittlig ambitionsnivå. Båda verksamheterna har lägre kostnader än medelkommunen i Göteborgsregionen och båda verksamheterna ligger i nivå med liknande kommuner i riket för respektive verksamhet.

Nyckeltal: Budgetavvikelse 2019: - 32,9 mnkr

Nämnden uppnår inte budgetbalans för verksamhetsår 2019, se ekonomi sid 20. Nämndens arbete med att minska kostnaderna utifrån beslutad handlingsplan fortgår.

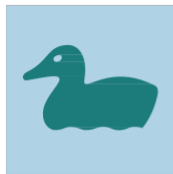
Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

- (1) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att reducera sin centrala administration och föreslå möjligheter till förvaltningsövergripande effektiviseringar.
- (2) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att ta fram en strategi för hur digitala lösningar genom t.ex. artificiell intelligens kan införas i syfte att minska administrationen.

Nyckeltal: Antal projekt kring utveckling av välfärdsteknik utifrån framtagna plan påbörjade och genomförda

Utfall 2019: 1

För att bidra till utvecklingen av välfärdsteknik har en ny digital plattform som stödjer olika digitala tjänster i hemmet installerats under året. Idag används tjänsterna digital fjärrsyn

(tillsyn via kamera) och trygghetslarm via plattformen. Vidare har elektroniska lås till läkemedelsskåp testats under året och med positivt resultat. Därutöver kommer ett detaljplaneringssystem för hemtjänststimmar att implementeras via plattformen under nästa år.

Nyckeltal: Antal digitaliseringsprojekt påbörjade och genomförda

Utfall 2019: 12

Nämnden ser långsiktiga utmaningar för att möta volymökningar samtidigt som det blivit svårare att rekrytera vårdnära personal. Förvaltningen har under året arbetat aktivt med utreda och implementera olika digitala lösningar i verksamheten. Samtidigt pågår flera projekt som syftar till att minska administrativ tid.

Den nya plattformen för digitala tjänster i hemmet är implementerad och under året har tjänsterna digital fjärrsyn och trygghetslarm anpassats till plattformen.

Ett stabilt trådlöst nätverk finns nu på alla kommunala äldreboenden, med undantag för Brunnsgården där förvaltningen har valt att avvakta med en utbyggnad på grund av den planerade ombyggnationen.

Under året har flera interna e-tjänster skapats för att effektivisera förvaltningens administrativa processer, som exempel har en e-tjänst för incidentrapportering av teknik- och personuppgifter och telefonihantering för hemtjänsten skapats och en extern e-tjänst för ansökan av föreningsbidrag har tillkommit. Därutöver har en förstudie genomförts för att kunna införa en e-tjänst som förenklar arbetet med att inhämta inkomstuppgifter inför avgiftsbeslut. Införandet beräknas vara klart första kvartalet 2020.

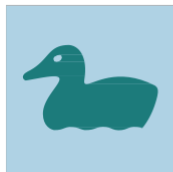
Flera insatser har också genomförts inom området säkerhet. Bland annat har en enkel och funktionell tvåstegsautentisering införts i samverkan med centrala It- enheten. Lösningen är också anpassad för att kunna nyttjas av andra kommunala förvaltningar.

Allt fler mobiltelefoner i förvaltningen manageras. Mangering innebär att arbetsmobilernas innehåll blir säkrare ur läckagesynpunkt och gör det möjligt att eftersöka borttappade mobiler och vid behov fjärrdestruera dem. Arbetet fortsätter även under 2020.

Utöver arbetat med olika digitaliseringsprojekt har det omfattande arbete med att flytta över avdelningen funktionsstöd verksamhet till journalsystemet Magna Cura avslutats under året. I samband med övergången har det också skett nödvändiga satsningar inom personlig assistans. Vilket innebär att personliga assistenter nu likt övriga av förvaltningens yrkesgrupper kan dokumentera digitalt i journalsystemet.

Myndighetsavdelningen har under året påbörjat införandet av IBIC (individens behov i centrum). IBIC är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt med dokumentation som säkerställer att behov bedöms på ett likartat sätt i hela landet.

Förvaltningen har löpande under året bevakat framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) tillsammans med centrala It- enheten. Inom ramen för FVM har Västra Götalands regionen (VGR) upphandlat ett nytt kärnsystem som på olika sätt kommer att påverka alla 49 kommuner inom VGR. Införandet bedöms medföra kostnadsökningar, samt påverka den

centrala It- miljön i kommunen. Uppstarten för Alingsås område beräknas ske i början av 2022.

Nyckeltal: Antal trygghetskameror i drift

Utfall 2019: 18

Förvaltningen har tidigare genomfört en test i mindre skala av trygghetskameror inom hemtjänsten. Då projektet var lyckat och då en ny plattform för digitala tjänster i hemmet nu finns på plats används tekniken sedan juni 2019 inom hela hemtjänstens verksamhet. Tjänsten fungerar väl och antalet kameror inom kvarboende har succesivt ökat. I december 2019 genomfördes cirka 50 digitala tillsyner per natt och totalt fanns 18 kameror installerade.

(3) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fler personer med lönestöd ska anställas i den kommunala organisationen/nämndens verksamheter samt följa upp utfallet årligen.

Nyckeltal: Antal tjänster som är anställda med extern finansiering

Utfall 2019: 17 personer

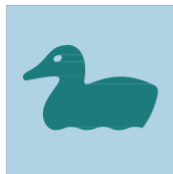
Vård- och omsorgsförvaltningen fortsätter att samverka med Arbetsförmedlingen och Arbetsmarknads enheten (AME) om arbetsmarknadspolitiska åtgärder inom förvaltningens verksamhet. På grund av att arbetsmarknadsåtgärden extratjänster upphört under 2019 har dock anställda med extern finansiering minskat under 2019.

(4) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att öka extern medfinansiering, exempelvis från EU, om det inte medför bestående kostnader.

Nyckeltal: Antal ansökningar om bidrag och summan ansökta bidrag

Utfall 2019: Antal ansökningar 3; Totalt bidrag 5 mnkr

- Ansökan om 1,8 mnkr för höjd habiliteringsersättning har använts till att höja habiliteringsersättningen för personer på daglig verksamhet från 58 kr per dag till 125 kr per dag. Därtill har Alingsås fått ytterligare 0,9 mnkr utifrån att andra kommuner avstått medel för höjd habiliteringsersättning och i december 2019 har en engångsutbetalning om 1,0 mnkr till deltagarna på daglig verksamhet gjorts.
- Vidare har Alingsås ansökt om och erhållit 2, 2 mnkr i statsbidrag för förstärkning av äldreomsorgen.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 5

I Alingsås bygger välfärden på god service, hög kvalitet och tillgänglighet

Indikator: Nöjd-medarbetar-index ska höjas
Sjukfrånvaron i kommunen ska minska

Vård- och omsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att verka för att verksamheten utvecklas som en attraktiv arbetsgivare.

(B) Vård- och omsorgsnämnden fortsätter att sträva mot en god arbetsmiljö.

Nyckeltal	2018	2019
Nöjdmedarbetarindex	3,9	4,0
Andel total sjukfrånvaro	8,2 %	8,4 %
Andel korttidssjukfrånvaro	3,2 %	3,3 %
Andel tid som utförs som timlön	20,5 %	18,9 %
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	90,6 %	91,1 %

Kommentarer till nyckeltalen kopplade till mål 5 åtagande A-B, se personalredovisning sid 23.

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(5) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att renodla undersköterskeuppdraget genom att finna möjligheter för andra yrkeskategorier att bistå verksamheten.

Nyckeltal: Uppföljning av att utreda införandet av serviceassistent

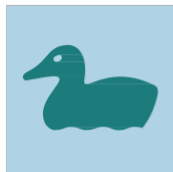
Utfall 2019:

Uppdraget till vård- och omsorgsförvaltningen att återkomma med ett fördjupat underlag angående införandet av yrkeskategorin vårdbiträde har startat upp under hösten. Initialt har diskussioner förts i förvaltningens ledningsgrupp, samt med kommunens personalchef och rektor för Campus. Ärendet kommer att slutredovisas i vård- och omsorgsnämnden under 2020

(6) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att se över sin verksamhet ur ett integrationsperspektiv i syfte att föreslå lämpliga insatser i kommunens samlade integrationsarbete.

Nyckeltal: Uppföljning av framtaget dokument som formulerar förvaltningens insatser ur ett integrationsperspektiv.

Utfall 2019: En kartläggning har skett under hösten och ärendet presenterades på vård-

och omsorgsnämndens sammanträde 2019-12-16.

Nyckeltal: Antal elever med språkstöd som utfört APL i Vård- och omsorgsnämndens verksamhet

Utfall 2019: 17 (Äldreomsorg: 5 elever, Funktionsstöd: 12 elever)

Samverkan med skolorna Alströmer gymnasiet och Campus Alingsås vuxenutbildningen har fortsatt under året i syfte att erbjuda APL-platser till elever som studerar med bland annat språkstöd i svenska med inriktning mot vård- och omsorg.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 6

I Alingsås finns det valfrihet och självbestämmande

Indikatorer: Medborgarnas/brukarnas bedömning av inflytande i kommunen ska öka, Antalet kommunala tjänster med valfrihetsmöjligheter ska bli fler Antalet verksamheter som omfattas av valfrihetssystemet ska bli fler

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag, nyckeltal och utfall:

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(7) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fortsatt utveckla valfrihetsmodeller inom ramen för Lagen om valfrihetssystem.

Nyckeltal: Uppföljning av att utreda underlag för beslut; LOV-isering av daglig verksamhet inom Funktionsstödsverksamheten

Utfall 2019:

Vård- och omsorgsnämnden beslutade 2019-11-18, § 97 att godkänna Vård- och omsorgsförvaltningens återrapportering av uppdraget att utreda möjligheten att införa valfrihetssystem inom verksamhetsområdet dagliga verksamhet.

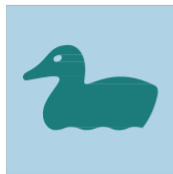
(8) Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att stärka och utveckla demokratin och i lämpliga former använda sig av medborgardialog.

Nyckeltal: Antal dialogmöten inom verksamheten för stärkt och utvecklad demokrati påbörjade och genomförda

Utfall 2019: 31 (Avser chefer som genomfört brukardialog).

Vård- och omsorgsnämnden har gjort en konkretisering av vad en brukardialog innebär;

"En brukardialog innebär att genom olika former av samtal med brukarna generera högre jämlikhet, inflytande och effektivitet inom Vård- och omsorgsförvaltningens skilda verksamhetsdelar."

Samtliga avdelningar har påbörjat uppdraget och ett antal aktiviteter är i gång genom olika former av brukardialoger. Inom boendeavdelningen har dialog med brukarna hållits utifrån bland annat ämnena mat och måltiden. Dialog kring önskemål om aktiviteter på träffpunkterna och förtroenderåd mellan avdelning, brukare och politiker har genomförts.

Kvarboendeavdelningen arbetar med miniträffpunkter. Anhörigvårdare har deltagit och påverkat utbudet av förebyggandeenhetens program. Vidare arbetar man för att minska ensamhet i samverkan mellan förebyggandeenheten och frivilligorganisationer.

Inom avdelningen för funktionsstöd genomförs brukarråd och husmöten. Därtill arbetar avdelningen med brukarfrågor kring exempelvis mat och måltider, gemensamma aktiviteter och utflykter. Utöver arbetet med brukarråd och brukarfrågor har brukare på flera enheter involverats i arbetet med verksamhetsutveckling utifrån resultatet i SKR:s nationella brukarundersökning. Dels genom samtal om resultatet och dels genom att delta i arbetet med att formulera mål för nästkommande år utifrån resultatet.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 7

I Alingsås utvecklas vården och omsorgen för individens behov

Indikatorer: Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst bör bibehållas men till en lägre kostnad per hemtjänsttagare, Andelen brukare som är nöjda med sitt äldreboende bör bibehållas men till en lägre kostnad per brukare.

Vård- och omsorgsnämndens åtaganden, uppdrag, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtaganden:

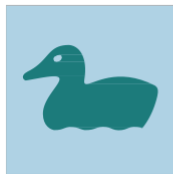
- (A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att genom systematiskt förbättringsarbete fortsatt utveckla kvaliteten i vården och omsorgen.
- (B) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att utveckla ett personcentrerat förhållningssätt.
- (C) Vård och omsorgsnämnden åtar sig att verka för fler äldreboende i kommunen.

Nyckeltal: Antal fallolyckor äldreomsorg

Fallolyckor	Utfall
2018	2 320
2019	2 362

Nyckeltal: Nöjdhet med att komma utomhus utifrån Socialstyr. brukarundersökning

Brukarnöjdhet utevistelse särskilt boende	Utfall Alingsås	Medel riket
2017	59 %	58 %
2018	60 %	57 %
2019	68 %	58 %

Nyckeltal: Nöjdhet med aktiviteter utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Brukarnöjdhet aktiviteter särskilt boende	Utfall Alingsås	Medel riket
2017	66 %	64 %
2018	65 %	64 %
2019	62 %	63 %

Nyckeltal: Sammantagen nöjdhet utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Sammantagen nöjdhet särskilt boende / hemtjänst	Utfall Alingsås	Medel riket
2017	90 %	85,5 %
2018	90 %	84,5 %
2019	91 %	84,5 %

Nyckeltal: Andel trygga utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Sammantagen trygghet särskilt boende/hemtjänst	Utfall Alingsås	Medel riket
2017	88 %	87 %
2018	91 %	89 %
2019	91 %	87 %

Nyckeltal: Antal engagerade frivilliga i verksamheten

Engagerade frivilliga i verksamheten	Utfall Alingsås
2017	99
2018	100
2019	112

Sammanfattningsvis kan konstateras att nyckeltalen ovan följer tidigare års trend men när det gäller nöjdheten med att komma utomhus och antal engagerade frivilliga i verksamheten ser nämnden en positiv utveckling.

Nyckeltal: Antal färdigställda platser på boendeplatser.

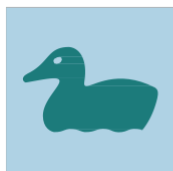
Inga ytterligare boendeplatser för äldre har färdigställts under året. Se vidare interkontrollplan sid 15.

Nyckeltal: Antal projekt för att stimulera och utveckla frivilliginsatser på boende och inom kvarboende påbörjade och genomförda.**Utfall 2019: 17**

För att stimulera och utveckla frivilliginsatser på boenden och inom kvarboende samverkar Förebyggandeenheten med PRO och SPF i Alingsås och Bjärke, Skpf, RPG, Aktiva Seniorer, Synskadades riksförbund, Hörselskadades riksförbund, Alingsås och Bjärke hembygdsförening, Seniordata, kyrkliga samfund, Neuroförbundet och Röda korset.

Enheten ingår också i en projekt, som drivs av Hushållningssällskapet med medel från Allmänna arvsfonden, för att öka matglädjen hos äldre personer.

Under året har aktivitetsutbudet förändrats efter önskemål från målgruppen. Nya aktiviteter

är bland annat lunchverksamhet, fler fysiska aktiviteter, yoga och sociala aktiviteter som berättarkafé, samtalssalong och skivor till kaffet. Fixartjänst har fortsatt med teknikcaféer och syn- och hörselinstruktören har fortsatt med syn- & hörcaféer på träffpunkterna.

Förebyggandeenheten har under året utvecklat ett nytt arbetssätt för att nå ut till alla personer i Alingsås som fyllt 80 år. Istället för att via blankett endast erbjuda hembesök innehåller blanketten numera sex olika alternativ. Dessutom bjuder enheten in till ett informationstillfälle (halvdag), dit också anhöriga är välkomna.

Under 2019 har enheten utökat samverkan med primärvården. Distriktsläkare på Medpro vårdcentral slussar numera seniorer med depression/ensamhetsproblematik direkt till Hagagårdens träffpunkt. Läkaren följer med senioren in till träffpunkten eller skickar med ett brev för att underlätta kontakt, vilket lett till att fler utnyttjar frivilligverksamheten

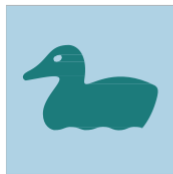
Antalet engagerade frivilliga har succesivt ökat sedan 2017. I uppstartsfasen arbetade enheten aktivt för att skapa samverkan och nå ut vilket har lett till ett fördjupat samarbete med flera aktörer. Idag finns exempelvis utarbetade referensgrupper inom de olika pensionärorganisationerna som enheten samverkar genom och som bedöms vara en bidragande orsak till det ökade engagemanet bland pensionärer att delta i frivilligarbetet.

Enhetens uppdrag är att tillgodose aktiviteter och minska isolering för personer i eget boende. När det gäller antalet besök från personer i eget boende ses en tydlig ökning sedan uppstarten 2017. Vilket tyder på att den ökade samverkan nu har börjat ge effekt. 2019 var antalet besök per år 16 543 jämfört med 12 706 besök 2017.

Socialstyrelsens brukarundersökning						
	Hemtjänst			Äldreboende		
	2018	2019	2019 riket	2018	2019	2019 riket
Bemötande	98 %	99 %	97 %	96 %	95 %	93 %
Trygghet	89 %	90 %	86 %	93 %	92 %	88 %
Sammantagen nöjdhet	94 %	94 %	88 %	86 %	88 %	81 %

Utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning arbetar avdelningarna med att planera och genomföra fortsatt verksamhetsutveckling. Utvecklingen av det förebyggande och trygghetsskapande arbetet sker bland annat via förebyggandeenhetens aktiviteter.

SKR:s brukarundersökning funktionshinder						
	Självbestämmande- Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%)			Trygghet- Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%)		
	2018	2019	2019 riket	2018	2019	2019 riket
Verksamhet						
Daglig verksamhet	87	87	84	84	82	81
Gruppboestad LSS	85	83	80	65	71	74

Servicebostad LSS	77	72	78	72	75	74
Personlig assistans	86	100	87	92	90	81

Inom avdelningen för funktionsstöd används underlaget från SKR:s nationella brukarundersökning inom funktionshinderområdet för verksamhetsutveckling. Undersökningen mäter bland annat kvalitet inom områdena självbestämmande och trygghet.

Resultatet i undersökningen visar att merparten av brukarna får den hjälp som de behöver och känner sig trygga med personalen. Mest nöjda med hjälpen och trygg med personalen är brukarna inom personlig assistans. Resultatet är generellt högre än värdet för riket.

Åtaganden utifrån KF:s angivna uppdrag:

(9) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att vidta åtgärder för ett nytt äldreboende i Stadsskogen med utvecklad välfärdsteknik och i privat regi.

Nyckeltal: Uppföljning av samverkan mellan parter för att vidta åtgärder för ett nytt äldreboende i Stadsskogen med utvecklad välfärdsteknik och i privat regi.

Utfall 2019:

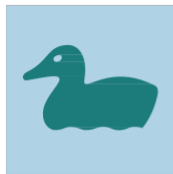
Vård- och omsorgsförvaltningen samverkar med bland andra Kommunledningskontoret, samhällsbyggnadsförvaltningen, bolag och privata utförare, för att planera för ett nytt äldreboende i Stadsskogen med utvecklad välfärdsteknik i privat regi.

(10) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att påbörja ett strategiskt omställningsarbete i syfte att klara framtidens krav på verksamheten.

Nyckeltal: Uppföljning av det strategiska arbetet för att möta framtidens krav på verksamhet.

Utfall 2019:

Vård- och omsorgsförvaltningen har fortsatt det strategiska arbetet genom bland annat arbeta för att öka välfärdsteknologin och digitala lösningar i verksamheten. Vidare har arbetet med boendeplanering för äldre fortsatt utifrån från ramprogrammet för äldreboende och förvaltningens lokalförsörjningsplan. Under året har en tillbyggnation av Bjärkegården påbörjats vilket kommer att medföra en utökning med 28 boendeplatser. Under 2020 planeras en uppstart av ombyggnaden av Brunnsgården. Vidare har förvaltningen identifierat behov av och vidareutvecklat former för strategisk boendeplanering inom LSS området. Ett nytt LSS boende har startat upp under året och planering för ytterligare boende pågår. Därutöver har arbetet utifrån handlingsplan heltidsresan fortsatt. Förutom detta sker ett medvetet och målinriktat förebyggandearbete för att öka tryggheten i hemmet för äldre och utveckla samverkan med civilsamhället.

(11) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att utreda förutsättningarna för att äldre som fortfarande bor hemma ska kunna äta lunch på äldreboenden i kommunen.

Nyckeltal: Uppföljning av utredning och fortsatt arbete utifrån beslut enligt motion om att motverka ofrivillig ensamhet genom att erbjuda lunch på äldreboenden.

Utfall 2019: Utifrån tidigare beslut i nämnden 2018-11-19, § 98 har nämnden beslutat att inte erbjuda lunch på äldreboende om inte erforderliga resurser tillförs. I nuläget erbjuder förebyggandeenheten möjlighet för äldre som bor hemma att äta måltider i gemenskap med andra, som ett led i att motverka ofrivillig ensamhet.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 12

I Alingsås minskar vi vår miljöpåverkan genom energieffektiv omställning

Indikator: Andelen ekologisk mat i kommunal verksamhet ska öka

Vård- och omsorgsnämndens åtagande, nyckeltal och utfall:

Nämndens åtagande

(A) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att öka andelen ekologisk mat inom äldreomsorgen.

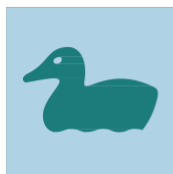
Nyckeltal: Uppföljning av kostavtalet tillsammans med kostenheten genomförd

Utfall: Uppföljning sker kontinuerligt under 2019.

Nyckeltal: Nöjdhet med måltidssituation utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning

Nöjdhet med måltidssituation särskilt boende	Utfall Alingsås	Medel riket
2017	74 %	72 %
2018	71 %	71 %
2019	69 %	71 %

Kontinuerliga uppföljningar görs för att följa verksamheternas upplevelser av kostavtalet. Kostavtalet innebär bland annat att 75 % av maten ska vara lagad från grunden och 12 % av den serverade maten ska vara ekologisk. Partnering är uppstartad mellan förvaltning och ISS på ledningsnivå, i syfte att uppnå högre kvalitet och i förlängningen mer ekologisk mat.

Åtagande utifrån VON:s samtliga mål; (Mål 4), (Mål 5), (Mål 6), (Mål 7) och (Mål 12)

Indikator: Samtliga indikatorer kopplade till mål 4, 5, 6, 7 och 12

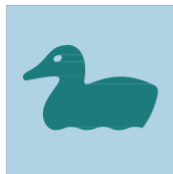
Nämndens åtagande

(12) Vård- och omsorgsnämnden åtar sig att aktivt verka för och genomföra flerårsstrategins utpekade vilja.

Nyckeltal: Se samtliga ovan nämnda nyckeltal

Utfall 2019: Samtliga nämnda utfall med tillhörande klassificering.

Vård- och omsorgsnämnden bedömer utifrån en helhetsbedömning av samtliga åtaganden och uppdrag att nämnden uppfyller flerårsstrategins utpekade vilja till största del.

Indikatorer

Nedan redovisas resultatet för de indikatorer i Kommunfullmäktiges flerårsstrategi 2019-2021 som främst berör nämndens verksamhetsområde.

MÅL 6, 6.1 Antalet kommunala tjänster med valmöjligheter ska bli fler och 6.2 Antalet verksamheter som omfattas av lagen om valfrihetsystem ska bli fler.

Antalet tjänster med valmöjlighet och antalet verksamheter som omfattas av lagen om valfrihetsystem inom nämndens område är oförändrat jämfört med föregående år.

För att fullfölja uppdraget i Vård- och omsorgsnämndens flerårsstrategi 2019 samt den utpekade viljan i kommunfullmäktiges Handlingsplan för ökad valfrihet i Alingsås kommun har Vård- och omsorgsnämnden under året utrett och lämnat förslag om att införa valfrihetsystem (LOV) i särskilt boende för äldre 2022-01-01. Ärendet kommer att behandlas på kommunfullmäktiges sammanträde 2019-01-29 .

Under 2020 kommer Vård- och omsorgsnämnden att gå vidare med att utreda och besluta om vilka fler delar av verksamheten som kan vara aktuella för valfrihetsmodeller enligt LOV (lagen om valfrihet).

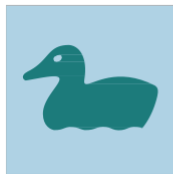
Mål 7, 7.1 Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst bör bibehållas men till en lägre kostnad per hemtjänsttagare och 7.2 Andelen brukare som är nöjda med sitt äldreboende bör bibehållas men till en lägre kostnad per brukare.

Resultatet visar att andelen brukare som är nöjda med äldreomsorgens insatser fortsatt är hög. För hemtjänsten är resultatet oförändrat jämfört med föregående år och för boende ses en förbättring. Både när det gäller hemtjänst och boende har Alingsås kommun fortsatt ett bättre resultat än genomsnittet för landets samtliga kommuner.

Systematisk kvalitetsarbetet och verksamhetsutveckling är ett ständigt pågående arbete inom äldreomsorgens verksamheter. Fokus under har bland annat varit att vidareutveckla kvalitet inom områdena utomhusvistelse, aktiviteter, trygghet och måltidsituationen på särskilt boende.

Inom nämndens område pågår ett målinriktat och aktivt arbete utifrån målsättningen om god kvalitet och effektivt resursutnyttjande. Utmaningen möts bland annat genom att arbeta vidare med heltidsresan och genom att utreda införandet av vårdbiträde i syfte att renodla undersköterskeuppdraget. En stor utmaning är att balansera de ökade behoven inom äldreomsorgen med de ekonomiska resurserna. För att möta de ökade behoven arbetar nämnden även aktivt med att öka välfärdsteknologin och införa digitala lösningar inom verksamheten. Vidare sker ett aktivt arbete inom förebyggandeenheten för att öka tryggheten i hemmet för äldre och för att utveckla samverkan med civilsamhället.

Då utfallet för kostnad per brukare 2019 inte har publicerats kan någon bedömning av resultatet inte göras.

Internkontrollplan

Internkontrollplanen sammanfattar de riskområden som uppmärksammats inför verksamhetsår 2019. Månadsstatistik baserad på internkontrollplanen skickas månadsvis till nämnd. Nedan är ett sammandrag av några av de siffror statistiken visar.

	Helår 2017	Helår 2018	Helår 2019
Hemtjänsttimmar/månad kommun	26 000	27 400	26 400
Hemtjänsttimmar/månad privat	6 000	7 600	8 500
Hemtjänsttimmar/månad totalt	32 000	35 000	34 900
Aktiva platser på särskilt boende vid årsskifte	385	393	393
Aktiva platser på korttid/växelvård vid årsskifte	36	36	36
Beläggning särskilt boende för äldre	96,0%	95,8%	96,2%
Personer i kö till särskilt boende för äldre	40	32	24
- Varav ej erbjudits plats inom tre månader	4	1	1
Personer i kö till LSS-boenden	-	14	13
- Viteskostnad	0	0	0
Andel av invånarna >80 år på Säbo (Alingsås)	12,4 %	11,9 %	Kommer i juni
Andel av invånarna >80 år på Säbo (Riket)	12,5 %	12,1 %	Kommer i juni

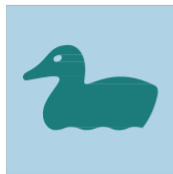
Boendeplatser för äldre och inom LSS

Boendeplatser för äldre

2019 uppgår kön till äldreboende till 24 personer i genomsnitt. Under året har dock kön ökat och i nov - dec 2019 uppgår kön till 44 personer varav 5 personer väntat mer än tre månader utan att beslutet kunnat verkställas. Den nuvarande situationen medför att korttidsplatser används till personer som väntar på särskilt boende och att kostnaden för betalningsansvar på sjukhus ökat under hösten utifrån bristen på platser.

Boendeplatser inom LSS

2019 uppgick kön till boende inom LSS till 14 personer i genomsnitt. Under första delen av året ökade kön och som högst fanns 18 personer i kö. Ökningen under året har hanterats genom att ett nytt boende öppnade i september. Vid utgången av året uppgick kön till 13 personer, varav 5 väntat mer än 6 månader utan att beslutet har kunnat verkställas. Situationen har hittills inte medfört några viteskostnader. Dock ser nämnden ett fortsatt behov av att fler boendeplatser skapas för att kunna möta upp det ökade behovet, samt för att inte riskera viteskostnader längre fram. Under 2020 planeras nybyggnation av ytterligare ett boende inom LSS.

	Utökning antal platser	Planerat färdigställande
Bjärkegården	28	Årsskiftet 2020/2021
Brunnsgården	Cirka 60	Cirka 2023
Boende inom LSS	8	2022

Förändring av hemtjänst

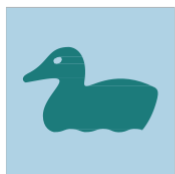
Antalet hemtjänsttimmar har minskat med 0,3 procent under 2019 jämfört med helåret 2018. Jämfört med sista tertialet 2018 är minskningen cirka fyra procent. Att hemtjänsttimmarna minskat 2019 beror framförallt på att nämnden arbetat för att motivera personer med mycket hemtjänst att flytta till särskilt boende, vilket minskat personer med mer än 150 timmars hemtjänst per månad och antalet hemtjänsttimmar enligt nedan tabell.

	Sept-dec 2018	Tertial 1 Jan-April	Tertial 2 Maj-Augusti	Tertial 3 Sept-Dec
Personer med hemtjänst SoL	742	745	726	743
Personer med >150 tim/månad	33	28	24	25
Hemtjänsttimmar per månad	36 300	35 200	34 475	35 020

Heltidsresan

Internkontrollplanen avser att följa ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter av införandet av heltidsresan. Under våren har projektgruppen på förvaltningen arbetat med att ta fram underlag och information för fortsatt arbete med framtagna handlingsplan. Fokus läggs under 2019 på information och delaktighet. Under hösten erbjöds samtliga medarbetare inom kommunals avtalsområde och chefer ett partsgemensamt informationstillfälle mellan arbetsgivare och kommunal kring Heltidsresan, där drygt 900 personer deltog. Därefter har dialogmöten separat med nattpersonal förts och dialog med dagpersonal på samtliga arbetsplatsträffar påbörjats.

Avdelningarna har under hösten startat upp arbetet med samplanering i olika omfattning och anställer successivt fler på heltid. Erbjudande om önskad sysselsättningsgrad kommer erbjudas samtliga medarbetare inom kommunals avtalsområde under våren 2020. I samband med detta sker översyn av förvaltningens schema- och bemanningsstöd i samverkan med personalavdelningen för att kunna nå optimal personalplanering och minimera de ekonomiska risker som det förändrade arbetssättet innebär.

Utveckling inom personlig assistans

Intäkten för personlig assistans har de senaste åren minskat per invånare utifrån restriktivare bedömningar av försäkringskassan. Den procentuella minskningen uppgår till drygt 20 procent under perioden 2015 – 2018 enligt tabellen nedan. Eftersom Alingsås har en större andel invånare med beslut om personlig assistans och en större andel av assistansen som utförs i kommunal regi är intäktsminskningen betydligt större i Alingsås än i riket och uppgår under perioden för Alingsås kommun till cirka 23 mnkr.

Ersättning från F-kassan för personlig assistans per invånare					
	2015	2016	2017	2018	Förändring 2015-2018
Alingsås	2 828	2 704	2 538	2 241	-21%
Göteborgsregionen	834	765	747	646	-23%
Liknande kommuner	997	950	855	754	-24%
Riket	757	699	632	589	-22%

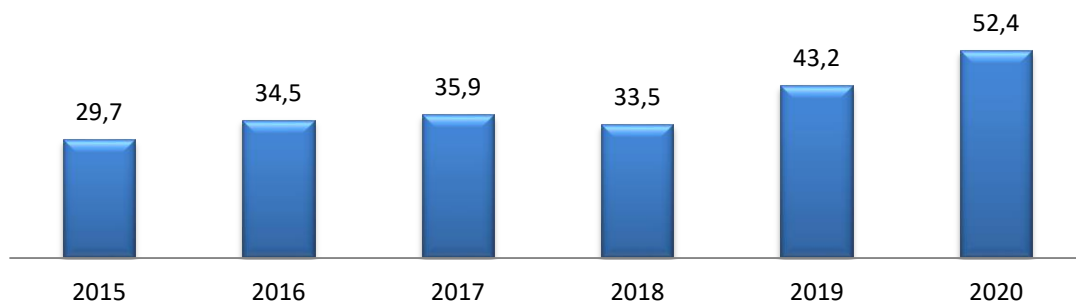
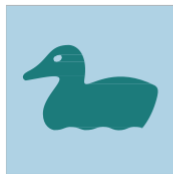
Under 2019 avsåg regeringen att öka anslaget för statlig assistansersättning så att insatserna andning och sondmatning åter skulle bedömas som grundläggande behov och åter ge rätt till assistansersättning från försäkringskassan. Efter kritik från remissinstanser är beslutet senarelagt och kommer enligt riksdagsbeslut införas från halvårsskiftet 2020.

Välfärdsteknologi

Nämnden arbetar för att öka välfärdsteknologin i verksamheten. Ett flertal projekt pågår inom välfärdsteknologiområdet bland annat med tillsyn genom kamera. I maj anpassades trygghetskameror till välfärdsteknikplattform och vid årsskiftet är 18 kameror utställda och planering för ytterligare utökning pågår. Vidare har ett pilotprojekt samt en kartläggning kring digitala inköp genomförts och under hösten fattade nämnden beslut om att digitalisera inköpen genom upphandling under våren 2020, därtill fortgår arbetet att öka mobilitet inom hemtjänst och hälso- och sjukvård.

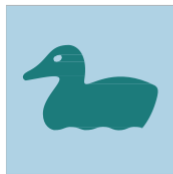
Samverkan

Inför utjämningsår 2019 och 2020 har Vård- och omsorgsförvaltningen och Socialförvaltningen säkerställt att alla personer med LSS-insats och alla kostnader kopplade till dessa är korrekt registrerade. Därtill verkställer Vård- och omsorgsnämnden både 2018 och 2019 nya gruppboenden LSS med uppstart så att intäkterna optimeras i utjämningsystemet. Arbetet har medfört att intäkten till Alingsås kommun från LSS-utjämningsystemet ökat med 19,2 mnkr mellan 2018 och 2020.

Omedelbar åtgärd

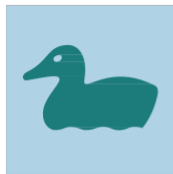
Ingen omedelbar åtgärd i verksamheten pågår.

Redovisning av uppdragsföretag

Frösunda Omsorg AB, Stiftelsen Bräcke diakoni, Hemtrevnad Service & Omsorg Väst AB, 24h Vård och Omsorg i Alingsås HB, Ruths Hemtjänst i Alingsås AB, ISS Facility Services AB, Västrafik AB, Alminia AB, Bra Assistans i Örebro AB, Amanda Assistans, Casparssons Vårdhem AB, Eken Care AB, FMF Assistans AB, Assistans för dig i Sverige AB, Brukarkooperativet jag service AB, Connexa AB, Engsjö Assistans, Frösunda LSS AB, God Assistans i Sverige AB, Helin assistans, Hemmalaget assistans AB, Humana Assistans AB, Jengla Omsorg AB, Kompis assistans Ekonomisk förening, Konsensus personlig assistans AB, Leva plus AB, Livsanda vård och assistans, LSS assistans Aros AB, Move & Walk Sverige AB, Novasis, Ågrenska AB, GIL, Annas Assistans Sverige AB, LSS Assistans AB, Mogården omsorg AB, Nytida bärnstenen AB, Nytida Topasen AB, Optimal Assistans i Göteborg AB, Pater Assistans AB, Primacura AB, Schedevi psykiatri AB, Särnmark Assistans AB, Trea Assistans AB

Uppdragsföretag anlitas genom upphandlingar, idéburet offentligt partnerskap eller genom att de är aktiva inom vård- och äldreomsorgsnämndens tillämpning av LOV (Lagen om Valfrihet). Därtill väljer brukare inom personlig assistans vilken utförare som ska utföra deras personliga assistans.

Ekonomi

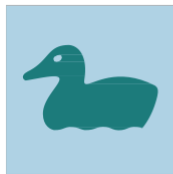
Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse budget 2019	Bokslut 2018	Differens 2018/2019
Verksamhetens intäkter	193 710	197 000	3 290	196 174	826
Personalkostnader	-604 018	-633 354	-29 336	-612 977	-20 377
Lokalhyror	-80 107	-78 455	1 652	-76 368	-2 087
Köp av tjänster	-159 730	-172 106	-12 376	-145 514	-26 592
Övriga kostnader	-79 987	-76 148	3 839	-74 260	-1 888
Verksamhetens kostnader	-923 842	-960 062	-36 220	-909 119	-50 943
Verksamhetens nettokostnader	-730 132	-763 061	-32 929	-712 945	-50 116
Kommunbidrag	730 132	730 132	0	690 092	40 040
Finansnetto	0	-10	-10	-4	-7
Årets resultat	0	-32 940	-32 940	-22 857	-10 076

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett underskott om 32,9 mnkr för 2019.

Den största anledningen till underskottet är volymökningar inom LSS-verksamheten. Där ett nytt LSS-boende och en enhet för korttidstillsyn inom LSS har startats upp samt ökade kostnader inom personlig assistans. Vidare har hemtjänsttimmar överstigit budget samtidigt som flera verksamheter inte klarat sina åtagande.

Avvikelse mot budget och större kostnadsförändringar per kontogrupp

Verksamhetens intäkter

Överskottet på intäktssidan uppgår till 3,3 mnkr. Det beror framförallt på ökade avgifter om 1,1 mnkr inom äldreomsorgen, på obudgeterade intäkter för extratjänster/nystartsjobb på 3,7 mnkr samt ökade försäljningsintäkter och obudgeterade kaffeavdrag om 0,5 mnkr. En budgeterad intäkt för en statlig satsning till personlig assistans på 2,0 mnkr betalades inte ut utan försköts i tid.

Lokalhyror

Lokalhyrorna ökar med 2,1 mnkr gentemot 2018 och är i linje med rekommenderat hyresindex. Utfallet innebar även en positiv budgetavvikelse om knappt 1,7 mnkr.

Personalkostnader

Personalkostnader uppvisar ett underskott mot budget om 29,3 mnkr.

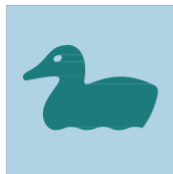
Den negativa avvikelsen beror på volymökningar inom LSS-verksamheten. Där ett nytt LSS-boende och en enhet för korttidstillsyn inom LSS har startats upp samt ökning av assistanstimmar. Hemtjänsttimmar har överstigit budget samtidigt som flera verksamheter inte klarat sina åtagande.

Köp av tjänster

Kostnaden för köp av tjänster har ökat med 26,6 mnkr 2019 och vilket innebär en negativ budgetavvikelse om 12,4 mnkr. Kostnadsökningen beror dels på en förändring från utförande i egen regi till utförande av externa aktörer och dels på volymökningar.

Övriga kostnader

Övriga kostnader genererade ett budgetöverskott om 3,8 mnkr. Avvikelsen beror framför allt på lågt utfall på kostnaderna för fortbildning, allmän inköpsrestriktivitet och en avvikelse på ungefär en miljon i ersättningen till Försäkringskassan för de första 20 assistanstimmar.

Prognossäkerhet

Månad	Prognos	Avvikelse från bokslut
Delårsbokslut	748 132	-14 929
Vårbokslut	745 132	-17 929
Bokslut 2019	763 061	

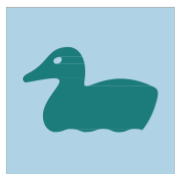
Vårbokslutet bedömde helårsnettokostnaden 17,9 mnkr eller 2,3 procent för lågt och delårsprognosen bedömde helårsnettokostnaden 14,9 eller 2,0 procent för lågt.

Nämnden underskattade volymökningarna inom personlig assistans och kostnaden för köpta platser. Vidare har inte alla verksamheter klarat sina åtagande i enlighet med handlingsplanen.

Investeringar

Tkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse helår	Bokslut 2018	Differens 2018/2019
Reinvestering					
Inventarier	2 000	1 270	730	916	354
Vårdarhjälpmedel	250	278	-28	286	-8
Sängar	250	150	100	371	-221
Anpassningsinvestering					
Inventarier	700	401	299	229	172
Vårdarhjälpmedel	100	119	-19	72	47
Sängar	100	64	36	93	-29
Totalt utgifter	3 400	2 282	1 118	3 065	315

Vård- och omsorgsnämndens investeringsbudget redovisar ett överskott om 1,1 mnkr för verksamhetsår 2019. Överskottet beror framförallt på låga kostnader avseende inventarier, vilket i sin tur framförallt beror på att inga nya boenden i nya lokaler tagits i drift under året utan att befintliga inventarier har återanvänts i större utsträckning än budgeterat.

Personalredovisning

Personal och kompetensförsörjning

Personalsammansättning	Antal årsarbetare 2018	Antal årsarbetare 2019
Totalt	1 186,0	1 226,1
Handläggare- och administratörer	35,5	31,6
Ledningsarbete	42,5	46,8
Socialsekreterare	20,4	24,4
Övrigt socialt och kurativt (bl.a. stödpedagog/behandlingsassistent)	30,0	33,8
Servicetekniker och fixartjänst	4,0	5,0
Personliga assistenter	229,5	223,0
Rehabilitering och förebyggande arbete	31,0	31,4
Sjuksköterska	69,9	72,2
Undersköterska	449,5	469,2
Vårdbitråde/Stödassistent	273,6	288,7

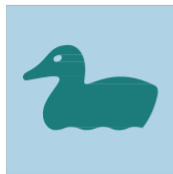
*Siffrorna i ovan tabell inkluderar nya verksamheter som är överflyttade från socialtjänsten 2020 men som inte var en del av Vård- och omsorgsnämnden under 2019.

Mellan 2018 och 2019 har antalet månadsanställda ökat med 40 årsarbetare. Arbetad tid i förvaltningen har ökat med 8415 timmar jämfört med föregående år. I nuläget är 81 % av anställd vårdnära personal inom äldreomsorgen utbildade undersköterskor.

Nämnden står inför stora utmaningar när det gäller att rekrytera personal med tillräcklig kompetens inom de flesta yrkeskategorier men framförallt inom yrkesgrupperna arbetsterapeuter, fysioterapeuter, sjuksköterskor och undersköterskor. Trots nämnda utmaningar har man lyckats rekrytera och ökat antal anställda inom befattningen sjuksköterskor, undersköterskor samt vårdbiträden/stödassistenter. Insatser som riktad annonsering via sociala medier har använts för nämnda yrkesgrupper.

Även arbetet med *Heltidsresan* är en del av det strategiska kompetensförsörjningsarbetet för att behålla befintlig personal samt öka antalet årsarbetare. Till följd av arbetet med *Heltidsresan* har man även under 2019 börjat arbetet med att ta fram en bemanningshandbok som beskriver hur vi arbetar med kompetensförsörjning på kort och lång sikt.

Vidare har nämnden arbetat för en samverkan mellan förvaltning och skolor i form av arbetsplatsförlagt lärande i syfte att skapa förutsättningar att fånga upp framtida personal. Nämnden har även under året fortsatt samarbetet med Borås Högskola kring att ta in sjuksköterskestudenter för praktik. Inom samarbetet Vård- och omsorgscollege har man arbetat för ett kvalitetssäkrat mottagande av studenter samt att utveckla handledarrollen.

Andel timavlönade

Januari – december	Arbetad tid 2018	Arbetad tid 2019
Arbetad tid	1 963 067	1 971 482
Andel av arbetad tid som timlön	20,5 %	18,9 %
Andel av arbetad tid som fyllnad	1,5 %	1,2 %
Andel av arbetad tid som övertid	1,4 %	1,1 %

*Siffrorna i ovan tabell inkluderar nya verksamheter som är överflyttade från socialtjänsten 2020 men som inte var en del av Vård- och omsorgsnämnden under 2019.

Minskningen av timanställda har framförallt skett inom äldreomsorgen där framförallt avdelning kvarboende med verksamheten hemtjänst lyckats minska timlön, övertid och fyllnadstid med drygt 20 procent (37 100 timmar) mellan 2018 och 2019.

Nämnden har fortsatt arbeta mot målet att minska andel tid som utförs av timanställd personal bland annat genom arbetet med *Heltidsresan* samt att arbeta med utveckling av schemalägningsverktyg i form av bl.a. *Avancerad bokning*. Vidare åtgärder är att man arbetar med överanställningar samt att följa rekryteringsordningen som innebär att erbjuda de med tillsvidareanställningar möjlighet att höja sina tjänstgöringsgrader innan man går ut och rekryterar externt.

Andel delade turer

Inom äldreomsorgen har större delen av verksamheten delade turer. I medel har varje anställd 1-2 delade turer under en schemaperiod på 6 veckor. När det gäller avdelningen för funktionsstöd finns det endast ett fåtal delade turer på ett gruppboende. Flertalet enhetschefer arbetar aktivt med att minska delade turer.

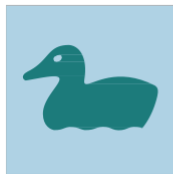
Utvecklingen av schemalägningsverktyget samt att ett aktivt arbete förs i förvaltningen gällande hållbara scheman och bemanningsprocessen kommer att vara till god hjälp i arbetet med att minska delade turer.

Personalomsättning

Personalomsättningen har under perioden januari till november 2019 minskat jämfört med samma period föregående år. Totalt har 95 personer avslutat sin tjänst varav 15 personer har gått i pension under perioden januari till november 2019. De angivna anledningarna till varför man väljer att avsluta sin tjänst är olika. För tillfället finns det fortfarande en bra arbetsmarknad med god tillgång till arbete för de flesta av nämndens yrkesgrupper.

	2017	2018	2019
<i>Personalomsättning</i> (exklusive pensionsavgångar)	7,7 %	8,4 %	6,4 %

* Siffrorna i ovan tabell inkluderar nya verksamheter som är överflyttade från socialtjänsten 2020 men som inte var en del av Vård- och omsorgsnämnden under 2019.

Personalförsörjning

Antalet ansökningar till de kritiska tjänsterna är marginellt förändrade. Problematiken kvarstår även under 2019. De kritiska tjänsterna är framförallt arbetsterapeuter och fysioterapeuter där 4 annonser publicerats och i dessa annonser har 8 tjänster utlysts. Endast 3 personer har rekryterats totalt. Rekrytering av undersköterskor är fortsatt bekymmersamt där totalt antal sökande per tjänst är 8,94. När det gäller stödpedagoger så ser man att det är relativt få sökande per annons och av 11 lediga tjänster har man rekryterat 8 personer under 2019. Även antal sökande till stödassistenter har minskat jämfört med samma period föregående år.

Vi kan även i år se att den interna rekryteringen fortsätter att minska och där den externa rekryteringen med annonser har ökat. Den interna personalplaneringen tillsätter färre tjänster och fler externa medarbetare tillkommer.

Kompetensutveckling

För att kunna behålla samt utveckla kompetens har nämnden arbetat efter vård- och omsorgs bemanningsstrategi som bl.a. innebär att öka antal arbetad tid av tillsvidare anställd personal, öka den interna rörligheten samt arbeta med en hållbar schemaläggning. Nämnden har gjort en utredning för att se över om man kommer att utveckla befattningen vårdbiträde i syfte med att renodla undersköterskeuppdraget.

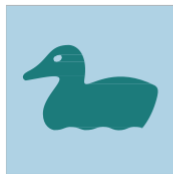
Under 2019 har i den ekonomiska handlingsplanen en åtgärd varit att minska kostnaden för kurser och konferenser, totalt för perioden 2019 har kostnaden per anställd minskat med 75 procent till 250 kr per anställd.

En stor del av utbildningsinsatserna i förvaltningen har därmed inte genomförts under 2019 utifrån åtgärder i den ekonomiska handlingsplanen. Kompetensnivån inom förvaltningen bedöms i stora drag kunna bibehållas vid en tillfällig minskning av utbildningsinsatserna under ett kalenderår. En långsiktig minskning av utbildningar kan däremot leda till flera negativa effekter för verksamheten.

Arbetsmiljö

Vård och omsorgsnämnden har haft som mål att minska sjukskrivningstalen och har fortsatt att arbeta efter kommunens rehabiliteringsprocess samt att HR-partners har träffat alla cheferna i förvaltningen regelbundet för ha avstämningar och gå igenom deras rehabiliteringsärenden. Samtliga chefer i förvaltningen har målvärden kring total sjukfrånvaro och korttidssjukfrånvaro. HR-partners har också haft utbildningar med bl a medarbetare inom hälso- och sjukvårdsavdelningen för att informera om arbetsmiljö, arbetsskador/tillbud, rehabiliteringsrutinen samt om medarbetarskap.

Vård och omsorgsnämnden har haft som mål att höja NMI värdet. Svarsfrekvensen för medarbetarenkäten på vård- och omsorgsförvaltningen var 84,6 procent, något högre än föregående år vilket ger ett tillförlitligt resultat och en god indikation på den upplevda arbetsmiljön. Förvaltningens NMI-värde har ökat i år till 4,0 och är fortsatt högre än

kommunens totala resultat (3,8). Enkäten kommer att utvärderas under 2020 och kommer att mynna ut i en uppdaterad övergripande handlingsplan.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Enligt uppföljning av enkät gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) inom Vård- och omsorgsnämnden kan noteras att det totalt sett fungerar bra men att viss förbättringspotential finns. Varje chef får individuell återkoppling och tydligt redovisat var det eventuella finns brister som kräver åtgärder av något slag att arbeta vidare med. Utöver de eventuella åtgärder som bör vidtas framåt gällande uppföljning av SAM har förvaltningen vidare under året även arbetat med risk- och konsekvensanalyser, uppföljningar, rutiner, riktlinjer och samverkan.

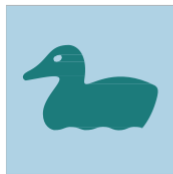
Sjukfrånvaro¹

	2018	2019	Differens 2018-2019
1-14 dagar	3,17	3,32	0,15
1-59 dagar	4,36	4,83	0,47
> 60 dagar	3,91	3,71	-0,20
< 29 år	5,65	5,61	-0,04
30-39 år	6,44	6,61	0,17
40-49 år	8,15	7,04	-1,11
50-55 år	12,25	12,05	-0,20
> 56 år	8,25	10,55	2,30
Kvinnor	8,75	8,75	0
Män	4,23	6,72	2,19
Totalt	8,16	8,45	0,29

* Siffrorna i ovan tabell inkluderar nya verksamheter som är överflyttade från socialtjänsten 2020 men som inte var en del av Vård- och omsorgsnämnden under 2019.

Under 2019 har den totala sjukfrånvaron ökat för vård- och omsorgsnämnden. Korttidssjukfrånvaron och sjuklönekostnaden har ökat men den längre sjukfrånvaron har minskat. Sammantaget har kostnaden för sjuklön (exklusive arbetsgivaravgifter) under 2019 ökat med 80 tkr per månad till 776 tkr per månad i genomsnitt jämfört med 2018. En

¹ Redovisningen omfattar månadsavlönad personal.

förklaring till ökningen av den totala sjukfrånvaron är att vård- och omsorgsnämnden kommer ta över två boenden 2020, dessa verksamheters siffror är redan inkluderade i ovanstående tabell. Detta syns särskilt i de sjukfall som är över 60 dagar.

Under 2019 är precis som 2018 sjukfrånvaron högst bland medarbetare mellan 50-55 år och lägst i åldersgruppen under 29 år men den största ökningen av sjukfrånvaron har skett för medarbetare över 56 år.

Arbets skador och tillbud

Tabell, antal anmälda tillbud och arbets skador

Typ	2018	2019	Differens 2018-2019
Tillbud	422	426	+4
Arbets skador	153	159	+6

Antalet inrapporterade arbets skador är 159 stycken under perioden. Det innebär en liten ökning av antal arbets skador jämfört med samma period förra året. Antalet tillbud var 426 stycken vilket är en ökning jämfört med samma period 2018. Den vanligaste rapporterade orsaken till tillbuden är "skadad av person" (100 stycken) och motsvarande gäller för arbets skadorna (43 stycken).

Nämnden har fortfarande få rapporterade tillbud och arbets skador i förhållande till storleken på verksamheten. Nya rutiner för tillbud och arbets skaderapportering är implementerade och målet är att öka anmälningsfrekvensen. HR-partners har på APT informerat medarbetare om arbets skador och tillbud, var man hittar systemet för rapportering (LISA) och hur man gör en anmälan.

Inlämning

Förvaltningens förslag mailas senast måndag **4 februari 2020 kl. 12** till simon.lindau@alingsas.se, lisa.forsaeus@alingsas.se, jenny.rydqvist@alingsas.se.

Inlämning av slutligt underlag med protokoll mailas till KS platina direkt efter nämndbeslut, dock senast **21 februari 2020**.
